

AMBER BRIDGES

Ieteikumi komunikācijai ar cilvēkiem ar invaliditāti mācību laikā

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Informatīvais materiāls tapa Sociālās integrācijas valsts aģentūras Erasmus+ programmas projekta "Amber Bridges - Integrating Vocational Rehabilitation across Europe" Nr.2023-2-LV01-KA210-VET-000176183 ietvaros sadarbībā ar Van Gençlik Eğitim Akademisi (Turcija) un EUprow Consulting & Training (Nīderlande).

Van Gençlik Eğitim
Akademisi Derneği

EUprow Training
& CONSULTANCY

Projektu līdzfinansē Eiropas Savienība. Tomēr šajā publikācijā paustie uzskati un viedokļi ir tikai autoru uzskati un viedokļi, un tie ne vienmēr atspoguļo Eiropas Savienības vai Valsts izglītības attīstības aģentūras uzskatus un viedokļus. Ne Eiropas Savienību, ne Valsts izglītības attīstības aģentūru nevar saukt pie atbildības par tiem.

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Ieteikumi komunikācijā

Sarunājies mierīgā balss tonī, tāpat kā tu runātu ar jebkuru citu cilvēku, nekliedz.

Veido īsus un vienkāršus teikumus, izvairies no sarežģītiem vārdiem un vārdu savienojumiem.

Pārliecinies, ka izglītojamais ir sapratis Tavu sniegto informāciju. Norādi nākamās darbības, esi konkrēts, lai izglītojamais viegli saprastu, ko darīt tālāk.

Runā ar izglītojamo atbilstoši viņa vecumam. Vērsies tieši pie izglītojamā, nevis pie viņa asistenta, ja tāds ir.

Ja neesi drošs, vai nepieciešama palīdzība, pajautā tieši.

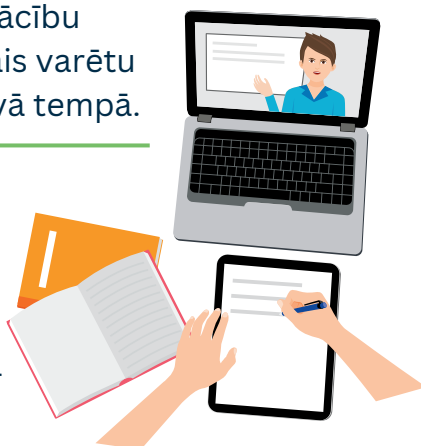
Sniedzot norādes par nokļūšanu uz konkrētu vietu, izvērtē iespējamās šķēršļus, vides pieejamību.

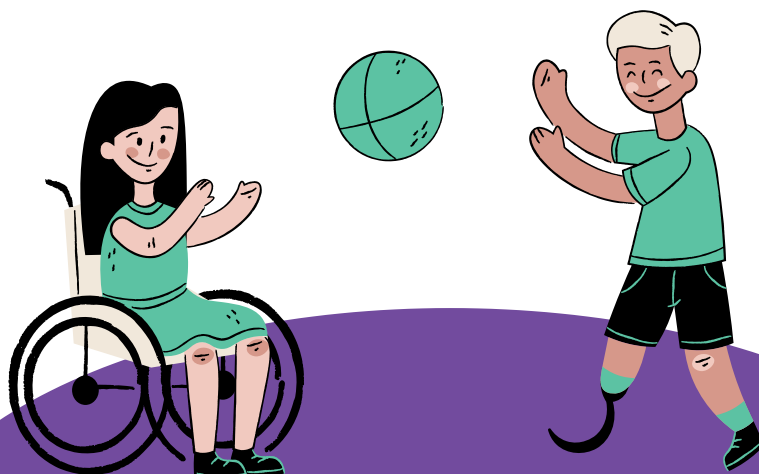
Ieteikumi mācību procesā

Piedāvā alternatīvas metodes – tiešsaistes vai hibrīdmācību iespējas, lai izglītojamais varētu mācīties elastīgi un savā tempā.

Nodrošini konsultācijas un atbalstu, izstrādājot individuālus mācību plānus izglītojamam, ja nepieciešams piedāvā atbalstu.

Integrē nodarbībās vieglas fiziskās aktivitātes, kas pielāgotas katra izglītojamā spējām.

Ieteikumi komunikācijā

Neizvairies no komunikācijas! Daudziem izglītojamiem ar garīga rakstura traucējumiem ir runas un valodas grūtības, kas var izpausties ilgās pauzēs vai nepareizās teikumu konstrukcijās. Pacietība un laiks ir svarīgi efektīvai saziņai.

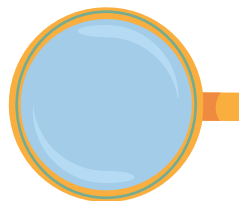
Runā skaidri, lēnām, mierīgi un tieši ar pašu izglītojamo. Pajautā, kā labāk sazināties. Lieto vienkāršus vārdus, lūdz atkārtot teikto, ja to nesapрати.

Sarunājoties, veido acu kontaktu un pievērs uzmanību savai sejas izteiksmei. Neitrāla sejas izteiksme ir svarīga, pat ja izglītojamais kavējas ar atbildi. Ja izglītojamais kļūst agresīvs, labāk skaties uz seju zoda līmenī, lai mazinātu spriedzi.

Dod cerību un iedrošinājumu, atbalsti izglītojamo ar pozitīvām frāzēm. Izmanto vizuālas norādes. Ja izglītojamam ir valodas grūtības, vari izmantot, piemēram, zīmēšanu.

Sniedz informāciju vienkāršā, vieglā valodā, paskaidro mācību vielu un noteikumus. Runā lēnāk, izvairies no profesionālās terminoloģijas.

Ieteikumi mācību procesā

Nodrošini individuālas tikšanās vai konsultācijas ar pedagogu vai atbalsta personālu, lai sniegtu papildu atbalstu un palīdzību.

Piedāvā elastīgus mācību plānus, pielāgotus uzdevumus un darbus izglītojamā vajadzībām.

Iekļauj mācību tēmas un praktiskos seminārus par sociālām prasmēm un ikdienas mijiedarbības situācijām, izmanto sociālos stāstus un lomu spēles.

Izmanto mācību materiālus, kas palīdz izglītojamam atpazīt un reaģēt uz dažādām sociālām situācijām, lai attīstītu prasmes un samazinātu trauksmi.

Integrē mācību procesā spēles, kas ir piemērotas un pielāgotas izglītojamā prasmēm, lai sekmētu pozitīvu mijiedarbību.

Ieteikumi komunikācijā

Sazinies ar izglītojamo, izmantojot zīmju valodas tulka starpniecību.

Tulkam vislabāk atrasties auditorijas priekšā blakus pedagogam, lai izglītojamais varētu sekot gan pedagoga, gan tulka izteikumiem.

Stāvi tieši pretī izglītojamam – tas nodrošina labāku acu kontaktu un iespēju redzēt lūpu kustības. Pārliecinies, ka telpa ir labi apgaismota.

Runā skaidri un lēnām. Izmanto īsas frāzes un skaidri izrunā vārdus. Pārāk ātra runa var apgrūtināt informācijas uztveršanu. Esi pacietīgs un nepieciešamības gadījumā atkārtoti teikto.

Ja persona lieto FM sistēmu, nav nepieciešams runāt skaļāk.

Ieteikumi mācību procesā

Papildini mācību nodarbības ar vizuāliem materiāliem.

Izmanto vieglo valodu, attēlus, tabulas un diagrammas, lai atvieglotu informācijas uztveri.

Ļauj izglītojamam izvēlēties sēdvietu, kur viņš jūtas visērtāk, lai vieglāk uztvertu informāciju.

Izmanto virtuālās mācību platformas, kas piedāvā video tiešraidi ar subtitriem vai zīmju valodas tulku.

Piedāvā praktiskas nodarbības, uzdevumus un projektus, kas palīdz izprast mācību tēmas.

Sniedz mācību materiālus drukātā vai elektroniskā formātā, lai izglītojamais varētu tos vieglāk uztvert un saprast.

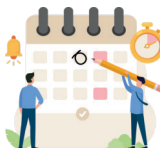
Iesaisti izglītojamo ar dzirdes traucējumiem kopīgās diskusijās un viedokļu apmaiņās.

Iespējams, izglītojamam jādod papildu laiks vai iepriekš sagatavots materiāls par nodarbības tēmu. Par šiem vai citiem risinājumiem pirms mācību sākuma jāvienojas ar izglītojamo.

Ieteikumi komunikācijā

Komunikācijai jābūt vienkāršai un saprotamai. Izvairies no tēlainiem salīdzinājumiem vai jokiem, kas var radīt neskaidrības. Sniedz norādījumus īsās un saprotamās frāzēs.

Sniedz vienkāršu, strukturētu informāciju par mācībām, telpām un citiem aspektiem. Pārliecinies, ka tā sakrīt ar tīmekļa vietnē un bukletos esošo informāciju. Pretrunu novēršana veicina uzticību un sapratni.

Pirms nodarbību sākuma izsūti vizuāli saprotamu materiālu, piemēram, mācību nodarbību grafikus un telpu attēlus. Tas palīdzēs izglītojamam vieglāk uztvert nepieciešamo informāciju.

Neizvairies no kontakta ar izglītojamo. Agrīna saruna par mācību kārtību un prasībām atvieglo sadarbību un rada drošības sajūtu.

Izveido "drošu vietu", kur izglītojamais var doties, lai nomierinātos trauksmes gadījumā. Informē viņu par šīm iespējām pirms mācību uzsākšanas.

Sekmē izglītojamā patstāvību, mācot viņam trauksmes un emociju vadīšanas tehnikas, tas ir svarīgi izglītojamā attīstībai.

Efektīvākai saziņai ieteicams, lai par komunikāciju ar izglītojamo ir atbildīgs viens konkrēts pedagogs. Jau mācību sākumā nodrošini izglītojamam mentoru, kurš palīdzēs iejusties mācību procesā.

Ieteikumi mācību procesā

Izglītojamam var būt paaugstināta jutība pret gaismu, skaņām un citiem stimuliem. Ir svarīgi pielāgot mācību vidi, piemēram, izvēloties telpas ar mazāku troksni un ne pārāk spilgtu apgaismojumu.

Izglītojamam ir nepieciešama skaidra dienas kārtība, pēkšņas izmaiņas var radīt trauksmi. Plānojot mācību procesu, ņem vērā iespējamās izmaiņas un informē izglītojamo par tām iepriekš.

Dod izglītojamam iespēju iepazīties ar telpu, kurā notiks pārbaudes darbs, tas mazinās trauksmi.

Paziņo par pārbaudes darbu datumiem un vietām pēc iespējas agrāk. Sniedz informāciju par pārbaudes darbu saturu un formu.

Rēķinies ar papildu laiku, kas nepieciešams izglītojamam, lai iepazītu vidi un uzdevumus.

Palīdzi izglītojamam attīstīt sociālās prasmes un iesaistīties sociālajā dzīvē. Tas var ietvert grupu aktivitātes vai sadarbību ar citiem izglītojamiem.

Iemāci izglītojamam relaksācijas tehnikas, ko viņš var izmantot pirms pārbaudes darbiem. Tas palīdzēs samazināt trauksmi.

Ieteikumi komunikācijā

Vispirms pajautā, vai ir nepieciešama palīdzība. Atceries, ka ne vienmēr ir vajadzīga fiziska palīdzība, bieži pietiek ar sarunu.

Ja runā ar neredzīgu izglītojamo, kurš nepazīst tevi pēc balss, nosauc savu vārdu un īsi paskaidro, kas esi. Cilvēkam ir svarīgi zināt, ar ko viņš runā un kas atrodas tuvumā.

Informē neredzīgo par to, vai esi telpā vai dodies prom. Informē par notikumiem telpā, lai arī viņš būtu lietas kursā, kāpēc visi smejas vai no kurienes nāk troksnis.

Uzrunājot neredzīgu izglītojamo grupā, nosauc viņa vārdu vai viegli pieskaries. Runā skaidri un lēni, nepacel balsi un nekliedz.

Izglītojamā redzes traucējumi nenožīmē, ka viņam ir vājākas intelektuālās spējas – šāda attieksme palīdzēs izvairīties no pārpratumiem.

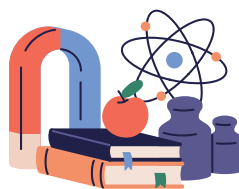
Ja pavadi izglītojamo ar redzes traucējumiem, satver viņa roku virs elkoņa vai uzliec roku uz pleca. Sniedz precīzas norādes par apkārtējo vidi, informē par šķēršļiem ceļā.

Ieteikumi mācību procesā

Parūpējies par mācību materiālu pielāgošanu. Prezentācijas un citus tekstus vēlams saglabāt teksta formātos, ko izglītojamais var izlasīt ar runas sintēzes programmām. Nodrošini piekļuvi audiogrāmatām un citiem pielāgotiem digitālajiem resursiem.

Ļauj izglītojamam iepazīt tēmas ar praktisko un sensoro aktivitāšu palīdzību. Izveido materiālus ar taktiliem elementiem un izmanto modeļus, lai palīdzētu izglītojamam izprast jēdzienus.

Iniciē projektus, kuros izglītojamie var darboties grupās un izmantot savas maņas, ietverot multimediju elementus, kas stimulē redzes, dzirdes un taustes sajūtas.

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary-ruled notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

AMBER BRIDGES

Lasi vairāk e-grāmatā!

Līdzfinansē
Eiropas Savienība